

На основу члана 85. став 4. Закона о азилу и привременој заштити („Службени гласник РС”, број 24/18), члана 17. став 1. и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), а у вези са чланом 77. став 6. Закона о странцима („Службени гласник РС”, бр. 24/18 и 31/19),

Влада доноси

## Уредбу о утврђивању Програма за подршку добровољног повратка странаца за период од 2022. до 2025. године

Уредба је објављена у "Службеном гласнику РС", бр. 36/2022 од 18.3.2022. године, а ступила је на снагу 26.3.2022.

### Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Програм за подршку добровољног повратка странаца за период од 2022. до 2025. године (у даљем тексту: Програм), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

### Члан 2.

Добровољни повратак странаца, у смислу ове уредбе, представља поступак добровољног враћања странца у државу порекла или у државу у коју се странац добровољно враћа и у којој ће бити прихваћен.

Подршка за добровољни повратак може се пружити странцу коме је у складу са прописима којима се уређује област азила и привремене заштите, односно област уласка, кретања, боравка и враћања странаца, одлуком надлежног органа одређен рок за добровољни повратак.

### Члан 3.

Програм спроводи Комесаријат за избеглице и миграције и у његовом спровођењу може сарађивати са Међународном организацијом за миграције (у даљем тексту: МОМ), другом релевантном међународном или невладином организацијом која се бави пружањем хуманитарне помоћи лицима из члана 2. став 2. ове уредбе.

### Члан 4.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-2229/2022

У Београду, 17. марта 2022. године

Влада

Председник,  
Ана Брнабић, с.р.

## ПРОГРАМ ЗА ПОДРШКУ ДОБРОВОЉНОГ ПОВРАТКА СТРАНАЦА ЗА ПЕРИОД ОД 2022. ДО 2025. ГОДИНЕ

### I. УВОД

Овим програмом утврђује се начин пружања подршке лицима којима је у складу са прописима којима се уређује област азила и привремене заштите, као и област боравка и враћања странаца, предвиђено омогућавање добровољног повратка (у даљем тексту: Корисници) у државу порекла, или у државу у коју се странац добровољно враћа и у којој ће бити прихваћен (у даљем тексту: земља повратка).

Подршку за добровољни повратак Корисницима пружа Комесаријат за избеглице и миграције (у даљем тексту: Комесаријат), самостално или у сарадњи са МОМ-ом, другом међународном или невладином организацијом.

### II. ИНФОРМИСАЊЕ КОРИСНИКА

Потпуно и правовремено информисање Корисника о могућности добровољног повратка обезбеђује се кроз производњу и дистрибуцију информативног материјала у штампаном или у електронском облику, на језику који Корисник разуме или се оправдано може претпоставити да га разуме, као и кроз организацију посебних догађаја намењених информисању заинтересованих особа за програм добровољног повратка.

Ако Корисник изрази намеру да се додатно информише о конкретним могућностима пружања подршке у процесу добровољног повратка, упутиће се на саветовање са представницима Комесаријата.

### III. САВЕТОВАЊЕ СА КОРИСНИЦИМА

Саветовање са Корисницима представници Комесаријата обављају самостално, или у сарадњи са представницима МОМ-а, других међународних или невладиних организација, у Центрима за азил и другим објектима у којима се Корисницима обезбеђује привремени колективни смештај, а по потреби и у Прихватилишту за странце, као и на

другим одговарајућим локацијама.

Приликом саветовања са Корисником, представници Комесаријата ће размотрити релевантне извештаје о стању у земљи повратка, упознати Корисника са чињеничним стањем и пружити му јасне, прецизне и објективне информације које се односе на његов индивидуални процес повратка, а на основу којих ће Корисник своју одлуку о повратку моћи да донесе уз потпуно познавање чињеница. Између осталог, информације се могу односити на здравствену и образовну инфраструктуру у земљи повратка, као и на могућности запошљавања и пружања помоћи у реинтеграцији у земљи повратка.

У случајевима када Корисници имају посебне здравствене потребе, приликом саветовања пружиће им се информације о доступности потребних здравствених услуга у земљи повратка.

У случајевима када је Кориснику постављен законски старатељ, саветовање се мора обавити у присуству старатеља. Одлуку у вези с повратком, у том случају мора да потврди и старатељ.

Саветовање ће се обављати на језику који Корисник разуме, ако је могуће у непосредној комуникацији са представницима Комесаријата или представницима МОМ-а, других међународних или невладиних организација, а ако не уз помоћ преводиоца.

У случају да поступак саветовања захтева више времена од рока одређеног за добровољни повратак странца, Комесаријат обавештава Министарство унутрашњих послова о потреби продужења рока за добровољни повратак у циљу завршетка саветовања.

#### **IV. ПОДНОШЕЊЕ МОЛБЕ ЗА УКЉУЧИВАЊЕ У ПРОГРАМ ДОБРОВОЉНОГ ПОВРАТКА И РЕГИСТРАЦИЈА КОРИСНИКА**

Корисник који се по завршетку саветовања са Комесаријатом одлучи за добровољни повратак, подноси молбу за укључивање у програм добровољног повратка. Молба се попуњава на српском и енглеском језику. Кориснику који не разуме ове језике омогућиће се помоћ преводиоца.

Образац молбе за укључивање у програм добровољног повратка одштампан је уз овај програм и чини његов саставни део.

У сврху регистрације Корисника, Комесаријат прикупља и обрађује њихове личне податке водећи рачуна о заштити осетљивих података у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности.

По пријему молбе за укључивање у програм добровољног повратка од стране Корисника, Комесаријат обавештава странца о томе да ли су испуњени услови за његово укључивање у програм добровољног повратка.

У обавештењу о укључивању странца у програм добровољног повратка Комесаријат ће навести да ли ће подршку добровољном повратку пружити самостално или у сарадњи са МОМ-ом, другом међународном или невладином организацијом.

#### **V. ПРИПРЕМЕ ЗА ДОБРОВОЉНИ ПОВРАТАК КОРИСНИКА**

Док трају припреме за организацију добровољног повратка, Комесаријат, самостално или у сарадњи са МОМ-ом или другом међународном или невладином организацијом, Кориснику обезбеђује:

- материјалне услове прихвата у Центрима за азил или другим објектима намењеним за привремени колективни смештај. Водиће се рачуна о полу и узрасту Корисника, као и о остваривању принципа јединства породице. Малолетницима без пратње, као и лицима која се налазе у посебном психофизичком стању (старост, инвалидност и сл.) којима се у Центрима за азил

или другим објектима за привремени колективни смештај не могу пружити адекватни услови за њихов смештај, у сарадњи са центрима за социјални рад, обезбеђује се смештај у установама социјалне заштите, код другог пружаоца услуге смештаја или у другој породици;

- здравствену заштиту у складу са прописима којима се уређује здравствена заштита странаца;
- приступ основном и средњем образовању ако се ради о малолетницима;
- помоћ при прибављању путних докумената;
- процену да ли је Корисник здравствено способан да самостално путује или му је потребно обезбедити пратиоца;
- помоћ при организацији путовања као што је резервација авионског превоза, или организација путовања на други начин.

#### **VI. ПРУЖАЊЕ ПОМОЋИ ПРИ ДОБРОВОЉНОМ ОДЛАСКУ КОРИСНИКА ИЗ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Комесаријат, самостално или у сарадњи са МОМ-ом, другом међународном или невладином организацијом, приликом самог одласка Кориснику обезбеђује помоћ при организовању доласка на аеродром, у виду обезбеђивања превоза до аеродрома и помоћ на аеродрому приликом обављања неопходних формалности приликом пријаве на лет.

Пре преласка граничног прелаза, Корисник потписује изјаву о добровољном одласку из Републике Србије на српском и на енглеском језику. Кориснику који не разуме ове језике омогуће се помоћ преводиоца. Образац изјаве одштампан је уз овај програм и чини његов саставни део.

#### **VII. ПОСТУПАЊЕ СА ПОСЕБНО РАЊИВИМ КОРИСНИЦИМА**

Комесаријат ће током целог поступка добровољног повратка посебно рањивих Корисника имати у виду њихову специфичну ситуацију и њихово породично и здравствено стање, као и најбољи интерес детета.

Приликом добровољног повратка малолетника без пратње водиће се рачуна о томе да се поштује начело заштите најбољег интереса детета као и начело јединства породице. Ако малолетник без пратње има постављеног законског старатеља, за организовање повратка малолетника неопходно је прибавити писану сагласност од стране старатеља да је повратак безбедан и да је у најбољем интересу детета, као и писану сагласност породице или особе која ће о малолетнику водити рачуна по повратку. Представници службе за социјалну заштиту деце и младих морају бити укључени у процес доношења одлуке о добровољном повратку.

Приликом доношења одлуке о добровољном повратку Корисника који имају посебне здравствене потребе, односно,

који се налазе у посебном медицинском, психофизичком стању, пре доношења одлуке да ли се такво лице може укључити у програм добровољног повратка неопходно је у сарадњи са установом здравствене заштите установити постојеће медицинско стање. Ако је Корисник због његовог здравственог стања лишен пословне способности и постављен му је старатељ, за организовање повратка Корисника неопходно је прибавити писану сагласност од стране старатеља. Пре евентуалне размене поверљивих медицинских информација у процесу организације повратка, неопходно је прибавити сагласност Корисника.

Комесаријат у процесу добровољног повратка може обратити посебну пажњу и на друге категорије рањивих Корисника, као што су старије особе, жене које се самостално враћају, труднице или породице са децом.

## **VIII. НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ**

Ова уредба реализоваће се у сарадњи са МОМ-ом, другом међународном или невладином организацијом кроз заједнички пројекат финансиран наменском контрибуцијом или директном подршком Комесаријата за избеглице и миграције Корисницима.

Средства за спровођење Програма за подршку добровољног повратка странаца утврђеног овом уредбом у 2022. години обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину („Службени гласник РС”, број 110/21) на Разделу 51 – Комесаријат за избеглице и миграције, Програм 1001 – Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, Програмска активност 0013 – Подршка присилним мигрантима и унапређење система управљања миграцијама, Функција 070 – Социјална помоћ угроженом становништву неklasификована на другом месту, Извор 01 – Приходи из буџета, апропријација Економска класификација 462 – Дотације међународним организацијама на име наменске контрибуције Међународној организацији за миграције, другој међународној или невладиној организацији. Средства за период 2023–2025. годину обухватиће се приоритетним областима финансирања за тај период у оквиру лимита које Министарство финансија одреди за финансирање Комесаријата за избеглице и миграције и у складу са Предлогом финансијских планова за Програмску активност 0013 – Подршка присилним мигрантима и унапређење система управљања миграцијама.

**НАПОМЕНА РЕДАКЦИЈЕ:** Прилог у PDF формату можете преузети кликом на следећи линк:

**[Молба за укључивање у програм добровољног повратка](#)**

**[Изјава о добровољном одласку](#)**